Franko Fajnović

Dr. IVAN MERZ

1896 - 1928.

ZAGREB, svibanj 1966.

2708

Prema odobrenju crkvenih vlasti, ova se propovijed može održati u crkvama u nedjelju 8.svibnja 1966. ili upotrebiti kao građivo za propovijed o ulozi vjernika u životu Crkve.

+ + +

D o z v o l o m

Nadbiskupskog Duhovnog Stola

u

Z a g r e b u

Br. 1439/66

+ + +

IZDAO I ODGOVARA: Dr Marko KLARIĆ, vice-postulator u postupku beatifikacije sluge Božjega Dr Ivana Merza, Zagreb, Vlaška 93.

UMNOŽENO: u Samostanu ss. "Naše Gospe", Zagreb, Primorska 20.

Dr I V A N M E R Z

Bogu - vjerni sin, ljudima - odani brat

"Moje je zvanje
da ljubim Boga
i da Mu služim"!

Desetog se svibnja ove godine navršava ravno trideset i osam godina, kako je godine 1928. u četvrtak u 11 sati prije podne ugasnuo na zemlji jedan veliki život. Žarka baklja, koju je Providnost upalila da svijetli putevima hrvatskog naroda, a osobito mladeži, ugasila se na zemlji, da nam zasvijetli još jače sa nebeskih visina. Prekinut u punini apostolske djelatnosti, spajanja rada i molitve. Žrtvu svoje teške bolesti prinio je na oltar Božji, da iz visina nastavi svoj tajanstveni rad nevidljivim ali stvarnim utjecajem na buduće naraštaje mladih.

Pošao je odlučno na operaciju. Pozdravio je svoje suradnike, a oni su gledali kako u njegovim dobrim očima sja onaj njegov nepomućeni vječni mir i predanost u Božju volju. Nitko nije slutio da je to posljednji rastanak. Samo je on znao da mora umrijeti. Posljednje je noći sam u svojem stanu uništio svoju oporuku, oprostio svima, spalivši dokumente koji bi ikoga mogli teretiti. Dugo je u noć radio sređujući svoje stvari, sastavio sam svoj nadgrobni natpis, koji i danas sja na njegovu vē

likom grobnom križu, simbolu njegova životnog križa: "Meni je život Krist a smrt dobitak!" Spominjemo danas godišnjicu prijelaza u vječni život dr-a Ivana Merza, Božjeg čovjeka, viteza Krista Kralja, kojemu je sav katolički Zagreb ispratio ispaćeno tijelo na Mirogoj, kad ga je Sveta Djevica u svom mjesecu pozvala k sebi, da kao naš zagovornik živi za nas u nebu.

Ivan je bio rodom Banjalučanin. Ove mu godine slavimo sedamdesetu godišnjicu rođenja. Rodio se 16 prosinca 1896 od plemenitih roditelja, koji su ga pomno odgajali. U rodnom gradu polazi gimnaziju. Iza mature po želji roditelja polazi u vojnu akademiju, no brzo je ostavlja i polazi u Beč na studije. Proveo je skoro tri godine u krvi i plamenu na talijanskoj fronti. Iza rata studira opet u Beču, kroz dvije godine, a dvije godine u Parizu. - 1922 godine vraća se u Zagreb, polaže doktorat iz književnosti i kao profesor na Nadbiskupskom sjemeništu u Zagrebu djeluje sve do svoje smrti.

No veličina čovjekova nije u tom što on radi ni koliko zna, kako visoke službe obavlja. Prava Ivanova veličina radi koje ga danas i spominjemo jedino je u tom, što je bio sasvim Božji, Bogu predan i vjeran. Bio je neustrašivi i neumorni radnik za Crkvu i za brata čovjeka. Živio je i umro kao savršena žrtva za našu mladost. Ujedinio je u sebi duboko sjedinjenje s Bogom i neumorni žilavi rad za procvat Kristova Kraljevstva kod nas. Izdigao se iznad svega i u Bogu našao svoju sreću. Slobodan od traženja svoje osobne utjehe o ničem

drugom nije sanjao nego kako će iscrpsti svoj život u službi svoje braće.

Ovo dvoje želimo danas razmišljati zajednički! Neka nam Presveto Srce koje je Ivan toliko ljubio, udijeli milost, da Ivanov primjer zavolimo i u svoj život prelijemo.

1. Ivan je svojemu Bogu vjerni i odani sin

Biti svet ne znači puno se trapiti, provoditi strog život, moliti mnoge i duge molitve. Svet biti znači dopustiti Bogu, da svojom milošću potpuno preobrazi čovjekovu osobu. Svetac gubi sebe, da se nađe u Bogu i svijet promatra Božjim očima. On nosi svoje nebo u sebi, uronjen u Boga, ispunjen Bogom kao spužva morem. I prvi učinak toga Božjeg dara jest onaj neizrecivi mir, koji se po Duhu Svetom razlijeva njihovim srcima.

Tko bi ujutro došao u Svetište Srca Isusova u Zagrebu tamo od 1923. godine i dalje, mogao je skoro redovito viđati mlada čovjeka, profesora s velikim misalom u rukama. Držanje toga čovjeka bilo je anđeosko. Nije skidao oči ju s velikog misala ili je čvrsto sklopljene ruke držao pred prsima i strogo oborenih očiju duboko sabran molio. Kad je pozvonilo za svetu Pričest "išao bi sabrano i svetački crkvom, da smo ga očima gutali, divili se a i nasljedovali", svjedoče nam očevici.

Koji su ga za vrijeme hodočašća Rimom pratili dobro se sjećaju njegovih brojnih pohoda rimskim crkvama. Ivan je htio da se često

svraća i pozdravi svoga euharistijskog Kralja. Ulazi pobožno kao da se sabire, tiho kleca uz podnožje Svetohraništa. Sklapa ruke kao dijete, zatvara oči i - upravo osjećaš - tone u zagrljaju svoga Oca - Svevišnjega. A ostali kleče kraj njega u tihom počitanju - kao malo đače pokraj učitelja - i promatraju ga postrance, ispod oka... I onda se redovito događalo isto. Ruke su se same od sebe sklapale ko i njegove, a na usne navirala molba, da bi i naša molitva bila barem donekle kao njegova.

"Bože, moja se duša diže, leti k Tebi, htjela bi da razbije ova prsa i da ode gore, da se vječno sjedini s Tobom!" Tako je vapio Bogu! "Jako volim tišinu i mir; mogu tada razmišljati, misliti o Tajni Euharistije"! Ona ga je posebno privlačila. Kod sv.Pričesti on ulazi u neko tajinstveno ozračje, sve ga nešto neodoljivo privlači, nešto lijepo kao tajanstveni san. Jedna molitva vuče drugu i pretvara se u čežnju. Koji su ga pričešćivali opažali su na njegovu licu taj jaki izražaj čežnje: "Hostiju bi dočekao kao s neba pali zalogaj, koji ga je razblažio i ugrijao mu srce." "U meni je", priznaje Ivan, "plamen za beskrajnim visinama, žar za nepomućenim grljenjem Sina s Ocem i Duha, ali do toga se dolazi samo neumoljivim i sređenim svladavanjem samoga sebe."

Godine 1921. prisustvovao je u Parizu nekom katoličkom kongresu. Veoma ga se duboko dojmila zaključna molitva kongresista. Svi se okrenuše prema Presvetom i jednoglasno iz dna duše zapjevaše "O Hostijo spasonosna". Ivan se kasnije uvijek srcem, a često i poklonom tijela okretao prema Svetohraništu.

Prolazio Ivan trgom u blizini Svetišta Srca Isusova. I premda su ga od crkve dijelile dvije usporedne ulice s četiri niza kuća, Ivan osjeća blizinu, skida šešir na pozdrav, kao kad prepoznaš u daljini dragog prijatelja, pa mu kroz mase mašeš rukom na pozdrav. Ta srce gori i govori o blizom Prijatelju, koji gleda i ljubezno prati njegove korake.

U to je Svetište redovito dolazio na sastanak s Emanuelom svako poslije podne oko dva sata. Na galeriji je bio sam, nesmetan. Obavio bi uru klanjanja ili križni put, a često oboje. Tu je primao nadahnuća za svoje planove, za stotine članaka, među kojima je jedva jedan, koji ne bi spominjao euharistijsku tajnu. Gdjegod se Ivan pojavi, bit će nešto euharistijsko.

A kad nije mogao šeširom i tijelom, onda je duša puna čežnje i ljubavi naručivala svake srijede - ta četvrtak je dan Emanuela - Boga s nama - crvene karamfile s molbom da ih odnesu u Svetište i stave kraj Svetohraništa, da Isusu govore o srcu, koje vazda na Njega misli.

U njegovoj je sobi kao i u crkvi vazda gorjela pred Gospom uljanica, živi znak njegove djetinje i zahvalne ljubavi. Ona ga je sjećala odluka iz duhovnih vježbi: "Isuse, želim Te po Mariji svaki dan sve više ljubiti!"

"Mir ovoga mladog čovjeka", govorio je o njemu jedan učenjak u Rimu, "njegova bogata nutrinja, sve mi je to bilo zagonetno. Ivan mi je sam sve to i neznajući rastumačio. Rješenje zagonetke jest u njegovoj izvanrednoj vjeri i predanju u Božje vodstvo. Njegovo bez

granično povjerenje u Boga". Ivan se volio potpuno pomoliti, tako je govorio, a to je za njega značilo uroniti u ogromno tajanstveno more Božanstva. On umije uranjati u more boli Srca Isusova, živjeti u uskoj vezi s Njime, smiren kao dijete pod zaštitom Oca. Posjedo - vao je onaj uliveni dragocjeni dar ulivene mo litve mira ili jednostavnosti. U njoj duša bi va iskustveno svijesna Božje blizine. U njoj Duh Sveti moli neizrecivim vapajima. Bog grli izabranu dušu. Za takvu je molitvu Ivan bio dobro pripravljen: pročišćen od svake naravne sklonosti, čeznuo je za sjedinjenjem s Gospodinom i vjerno surađivao s darovima Duha Svetoga. "Težit ću za svetošću, za ujedinjenjem sa Gospodinom Bogom, molit ću da mi dade otporne snage u životnoj borbi i silu u stvaranju", odlučuje on već 1919. godine.

Ljubav prema Božanskom Srcu vodila ga je logično do ljubavi prema patnji i križu. Jednom je posjetio neku uglednu katoličku obi - telj. Prije nego će se oprostiti pokažu mu ra spelo, što im ga je poslao najstariji sin sve ćenik. Dobro su promatrali Merza i zapazili , kako se na pogled Raspetoga upravo potresen skamenio i nepomičan kroz puni četvrt sata šu tke ni okom trenuvši promatrao dirljivi Kris- tov lik. Najednom se trgne, kratko se oprosti i otiđe u stan, gdje je još dugo molio.

U takvom neobičnom motrenju gledali su ga katkad i drugi pred Svetootajstvom. Njegov zanos bi ih tako dirnuo, kao da se nalaze u blizini sveca.

Posjedovao je veliki smisao i oduševljenje za patnju. "Duševno sam najplodniji kada

svlađam otpore i kad trpim. Dosada sam trpio, jer me Providnost stavljala u taj položaj. Tada sam rado trpio. No još se nisam dovinuo do te visine, da svojevoljno izaberem savršeniji put: put trpljenja", piše on 1920. godine. "Tko hoće da shvati smisao života, mora trpje ti tjelesno i duševno." Ivan je uvjeren, da je trpljenje najjače sredstvo za spasenje i posvećenje duša, da velike kušnje šalje Bog tek onima, koje vodi stazom savršenstva. Prije nego je otišao u Pariz, saznajemo iz njego vog Dnevnika, da student Ivan Merz "leži na golu podu, ustaje u 5 sati ujutro, ne jede ni kada mesa, ne pije vina ni piva." Njegova stā nodavka u Parizu ne razumije njegova trapljenja, jer uza sve te pokore on radi bez odmora i trpi za druge.

"Ne bi li bilo moguće", nagovara on sam sebe", ne misliti nikada na jelo, ne zasititi se kod jela, prestati s jelom kad najbolje ide u tek, spavati samo šest sati, primati dnev no svetu Pričest, gimnasticirati dnevno i uza sav gubitak snage, koja se u ovo utroši, sustavno još učiti dnevno jedno 10 sati. Sv.Katarino Sienska, moli se da dobijem željeznu volju!"

"Kako su velike duše, koje se posve odri ču života! O sveto siromaštvo", kliče on na fronti! "Ne brinuti se za sjetilne slasti!Pokloniti sve i žarko ljubiti bližnjega...!" Strah od noći, tame i vukova nestaje sam od sebe! "Zašto se strašiš, malovjerniče, ja ne spavam! Ja, ja sam uvijek uza te, bdijem nad tobom. Nisi na sigurnijém mjestu, kada si u toploj zatvorenoj sobi nego li u mračnoj šumi

okružen urlajućim vucima. Ja znam kada i kako ćeš umrijeti i gorim od ljubavi prema tebi, pa zar misliš, da to nije moja odluka i da te za to ja manje volim? Ne boj se nikoga, moj sinko, i ako tvoje tijelo strune, ti ćeš i nadalje biti. O moj Bože, daj mi snagu, da Te žarko ljubim, da tako snažno u Tebe vjerujem, da bez ikakva promišljanja i straha, nevin kao dijete, kojemu nitko nije pričao o strahu, prošećem kroz mjesta, koja prijete smrću."

Za njega život nije mirovanje nego odricanje, žrtva i silno teška borba, koja traži pregaranje i ne gledanje lijepoga. Ovaj je svijet za njega svijet rada i muke, i kako se čovjek pokaže u tom radu, dobiva nagradu u drugom svijetu.

Istaknuti veliki sivi križ na njegovu grobu, sa umetnutim granitnim crnim pločama, umno zamišljen predočuje jednostavnost i čvrstoću, veličinu i silu Ivanovih kreposti, koje su se sve zbile u križu.

2. Ivan je svima najodaniji brat

Sjedinjenje s Bogom daje svecu udjela u neizmjernoj ljubavi Božjoj prema svim stvorovima. I on ih ljubi kao što ih Bog ljubi. Njemu izgubljenom u Bogu, ništa ljudsko više ne može biti sporedno ili nevažno. Ivan sam crta lik Božjeg apostola i time nam ostavlja jedinstvenu sliku samoga sebe. Uvjeren je da Isus čezne za svakom dušom, da strepi nad njezinom sudbinom, jer je svaka stvorena, da bude beskrajno sretna. Ta se Isusova čežnja prenosi

na njega i u njemu se rađa želja da sve te duše stavi Isusu u naručaj, za koji su i stvorene. Prvi korak je učinio time, što je svoju vlastitu slobodu stavio u službu Isusove volje.

Drugi korak čini Ivan kad se stavlja u osobni saobraćaj sa svima s kojima ga Providnost dovodi u vezu. U svakoj zgodi posve nehotice iz njega struji onaj nadnaravni mir, ono počivanje u Bogu, koje sam u duši nosi. Dušu našeg bližnjega promatra kao predmet neizmjerne vrijednosti, koji bi se poput stakla razbio, ako bismo ga nezgodno primili.

Ivan je prijatelj malog čovjeka, pravi sveopći brat. Odlikovao se svojim demokratizmom, dubokim socijalnim osjećajem prema najmanjem bratu čovjeku. Svoju sobu, svoj ležaj, svoje jelo dijeli on s neznatnim malim radnicima. Nije se stidio da sam legne na pod, a svoj krevet ustupi gostu radniku. Njegova majka to nije shvaćala, ljutila se što Ivan postupa kao da je njegov stan hotel, što sve daje drugima, a za sebe se ništa ne brine. Plašljivo je prisluškivala kakovi se to opet novi glasovi čuju iz Ivanove sobe, glasovi siromaha, koji nešto mole; nesigurnih koji traže savjeta, raspravljaju, a Ivan još nije popio ni kavu, a vrijeme je ručka već davno prošlo. Takav je kao student u Parizu, takav kao profesor u Zagrebu, tako dobar i tako blag za druge, da su mu najveća briga siromasi i radnici. On se u Parizu stara za neku oskudnu obitelj i daje joj dio od svoje male studentske stipendije. Ukratko, provodi

život sveca Božjeg i prijatelja svih osobito malenih.

U tramvaju sreta nekog iznakaženog prosjaka, od kojega svatko odvraća oči, a Ivan mu odmah pristupa, obilato ga dariva i zapodjeva prijateljski razgovor. Srdačno se veseli kad saznaje da je i prosjak dobar katolik da od svog isprošenog novca kupuje katoličku štampu. Ivan ga očinski upućuje da češće prima sveto Tijelo Gospodinovo i zove ga k sebi u stan kao gosta. Sve se to odigrava pred brojnim ljudima, koji u prekrcatom tramvaju prisluškuju i dive se razgovoru ovih dvaju pravih kršćanskih duša.

Drugovao je s nekim uglednim piscem, a to je za neke bio vječni kamen spoticanja. Kad su mu prijatelji svjetovali neka ga se kani, ozbiljno i začuđeno je odgovarao: "Ja ga ne mogu napustiti, pa i on je otkupljen Krvlju Kristovom".

Za gladnih posljeratnih godina u Beču, čim bi dobio od majke paket, odmah bi ga s drugovima podijelio. "Uvijek on nekoga nađe" - tužila se majka - "tko je gladniji i bijedniji od njega. I na sve moje razlaganje, da ne radi tako, samo se smješi tako blago i uvjerljivo, kao da nema na duši a ma baš nikakve krivnje".

"Uvjeren sam" opaža Ivan, "da je moguće ljudima pomoći samoodgojem. Neke se tajne niti vuku između nas, koje prema ćudorednoj snazi dotičnoga djeluju na okolinu, pa makar čovjek i šutio. Socijalnom je radniku dužnost da ide u sve slojeve, zle i dobre, i u najgnjusnije kuće i da proučava život i bijedne

ljude."

Pred kolodvorom nasuprot njegovu stanu čistio je cipele čistač Miško. Ivan se s njim upoznao i brzo ga je obdario svojom novom košuljom. Mahnuo bi mu rukom na pozdrav s prozora i domala se razvilo pravo prijateljstvo između doktora - profesora i čistača cipela. Miško je uvijek znao gdje je Ivan, a Ivan se brinuo da Miško svoju zaradu ne potroši uludo, već da štedi. Kad bi ga Ivan pozdravio s prozora Miško bi visoko digao zamazanu kapu i - bio ponosan i sretan. Volio je Ivana ko nikoga ni prije ni kasnije. Kad je Ivan umro i roditelji se preselili, preseli i Miško, žalostan, svoj sanduk s kefama na Trešnjevku. Bilo mu je teško. Deset je godina uzdisao i plakao paleći u kutiću svoje sobe uljanicu pred Ivanovom slikom. Pokazivao bi lijepu bijelu košulju sa utkanim I.M. i govorio: S njom ću u grob i pred Svevišnjega"!

Jednom mu prijatelj preporuči nekog mladića slagara ne bi li mu pomogao da se snađe u životu. Odmah prve subote iza te molbe dočeka Ivan slagara na izlasku iz tiskare: Kud ćeš? - Idem nešto popiti! - A Ivan ga uze za ruku: "Najde ti sa mnom! - Mladić baš nije bio ushićen Ivanovom grahovom večerom, ali mu je omilila Ivanova pažnja. Zavolio je svoga anđela čuvara, koji bi ga dočekivao i s njime se znao prošetati, dok ga nije minula volja za opasna društva. Čuvao ga od pića, od nemorala, od štetnih užitaka. Jedne mu je večeri rekao Ivan: "Posudi mi novaca!" Mladić je znao da Ivanu ne treba novaca, ali mu nije mogao odbiti. Slijedeći četvrtak vrati mu Ivan sve.

Mladić će mu veselo: "Znao sam ja da ti za me ne štediš." - I obojica se nasmijaše. Ivan ga je svjetovao, kad se ženio, da bude pametan i dobro gleda koga uzima, pomagao mu pri tom i napokon se nova obitelj sretno osnovala. U zadnjoj bolesti posjetio ga je i njegov brat slagar sa ženom. Dugo je čekao da se Ivan prene iz nesvijesti, a kad se razabrao, milo ih pogleda i tiho šane: "Bog vas blagoslovio"! I opet utone u bolima. Pobratim je Ivana za života zvao svecem, a poslije smrti zazivao ga je u potrebama svoje obitelji kao svoga zaštitnika na nebu.

Kako je Ivan shvaćao apostolat vrlo nam dobro tumači njegovo držanje na Hvaru 1927.g. Tražio je tamo lijek teškoj bolesti. Njegova dnevna sv.Pričest i Misa, pa ono pobožno klečanje pred Svetohraništem, duboko sabrani pokloni i križanje, pa onaj vječiti njegov pratilac misal, iz kojega je strogo liturgijski pratio svaki crkveni obred, naročito nedjeljne i blagdanske Mise, učiniše da je čitavo mjesto šaputalo o nekom "mladom svećeniku u civilu". Sa svakim ljubezan, susretljiv, uslužan. Kretao se samo u društvu svećenika i djece. Dobri su se veselili onom silnom utjecaju, što ga je njegova naskroz apostolska pojava proizvodila među pučanstvom i strancima. Ne možeš s Ivanom zapodjeti najindiferentniji razgovor, a da on za ciglih pet minuta ne skrene sve na Božje i crkveno. Kod toga je bio iskren, nenamješten, bez truna nametljivosti. Da u tu zajednicu unese smisao za crkveni apostolat počima on najprije time da sam živi pojačanim duhovnim životom. "Opažam da

je za ove ljude malo čudo, ako svjetovnjak pristupa dnevno na sv.Pričest i razgovara o svemu samo pozitivno u duhu Crkve. Svi me pitaju o sporovima, a ja to izbjegavam na svaki način. Čemu govoriti o negativnostima, treba biti samo pozitivan i uspjeh je siguran."

Ovakvom ljubavlju oboružan mogao je mladim studentima svim žarom tumačiti besmrtne enciklike Papa o stanju radnika, o rješenju problema, koji muče čovjeka osobito radnički svijet. Sami priznaju da nisu puno razumjeli, ali su svladani njegovim uvjerenjem odilazili osvjedočeni, da o svakoj Papinoj misli ovisi sudbina svijeta.

Prožet tim kršćanskim socijalnim osjećajem obara se Ivan na naše malograđansko kršćanstvo, koje on naziva "purgerskim". Ono je u mnogočem krivo, što neki ljudi nemaju povjerenja u kršćanstvo. Ivan želi kršćanstvo kod nas, koje će imati pred očima Krista na Maslinskoj gori, koji svladava jurišanje svih križeva protiv sebe; Krista, koji svladava đavla, koji hoće da jeftino pretvori kamenje u kruh. Sa strahom ustanovljuje da i najbolji naši ljudi nisu shvatili vrijednost žrtve, pasionizam, isposništvo i da bi za njih bila jedina pouka, da žive među gladnima i bijednim ljudima. Onda bi se istom vinuli do spoznaje, kako je velika i vrijedna naša žrtva za spas ljudi. "Mislim da su mi milije od glada i bijede izmorene socijalističke mase, od sitnih katoličkih purgera." (Dnevnik 6.IX 1920).

Ivan se odlučno vježbao u ljubavi prema svakom čovjeku. Ljubio je i one koji su ga napadali. Jednom su ga u većem društvu nemilo

napadali. Mogao se braniti s punim pravom, jer je radio prema svojem najboljem uvjerenju. Ivan je međutim šutio ko zaliven, ni riječi u svoju obranu. Osobi koja nije mogla prikriti divljenja radi toga viteškog stava reče: ""Tko hoće da bude pravi radnik za Božju stvar, ne smije poznavati sebe. Lični je kult najveća zapreka mnogim uspjesima našega rada."

Volio je vježbe u svladavanju ljudskog obzira. Potaknuo je neko društvo da održi priredbu u čast Lurdskoj Gospi. Za tu zgodu bio im je potreban Gospin kip. Posudili su im ga, a kako je bio velik, u naravnoj veličini, to ga je trebalo prenijeti vrlo oprezno da se ne ošteti. Ivan se ponudi i sam ga donese i odnese kroz sve one najprometnije ulice Zagreba. Sve je zadivila vjera i poniznost jednog profesora - doktora.

Sve je volio i za sve je molio. Toj molitvi dao je dirljiv izraz na Sve Svete. Kupio bi oveći zamotak svijeća i zapalio bi ih na najzapuštenijim grobovima vojnika. Netko se sjetio i tih malih, zaboravljenih ljudi.

Doista svoju je slobodu stavio u službu Isusovoj volji, a onda se posve dao na rad oko spasa i sreće svoje braće - ljudi.

Ivan je prošao ovom zemljom kao velikan duha, ljubavi i žrtve. Mi jedva možemo donekle ocijeniti pravu njegovu veličinu. Zamislite čovjeka koji je bio nadaren, pravi književni talenat, a svoj umjetnički poziv žrtvuje i postaje dušobrižnik, pastir duša, duhovni vođa mnogih, svećenik u civilu.

Ivan je obrazovan, boležljiv, mogao se

liječiti i još dulje poživjeti, a on radije trpi od bolesti i svijesno umire ranije od prenaporna rada za Božje kraljevstvo.

Po naravi sklon na sumnju, a ipak uspijeva izgraditi svoju vjeru do tolikog zora, tako visoko, da je čovjek svjetskih veza i poznanstava o njemu ustvrdio da nije u životu naišao na izgrađenijeg i dubljeg katolika od Ivana.

Gledajte profesora, koji svoje staleške dužnosti vrši savršeno bez pogreške, a ujedno radi neprestano i naporno kao pisac i organizator za dva čovjeka i to bez ikakve nagrade.

Kida srcem, a kad ustreba i stvarno od svakog plemenitog užitka i životne radosti, pa i od svojih najmilijih, samo da može žarče vršiti djela milosrđa. A najveće mu je: pomagati sv. Oca Papu u razvijanju Isusova života u vjernicima.

Ivan je bio potpun katolik sveta života. Srž njegova bića jest nastavljati Isusov život u zajednici s Majkom Crkvom!

"Neka se Bog samo proslavi pa i na moj račun. Neka sam prezren, samo neka je On priznat i zadovoljan pa sam i ja. To je potpuno istinsko i opravdano, jer sam ja po svojoj biti ograničen, a On je NEIZMJERNI!"

Zato ima pravo naš pjesnik kad o njemu pjeva:

Premda ne bi naše krvi,
naš si sav i od svih prvi,
Hrvatska Ti kosti krije,
ko svoj program Tebe vije!

\+ + +

+ Dr IVAN MERZ

- kratki opis života -

- Rođen je 16.12.1896. u Banja Luci (Bosna),
- 11.7.1914. je maturirao odličnim uspjehom na realci u Banja Luci,
- U jesen 1914.godine, protiv svoje volje, a po želji svojih roditelja, stupa u Vojnu akademiju u Bečkom Novom Mjestu,
- Početkom 1915.godine, istupa iz Vojne akademije i upisuje se na Pravni fakultet Sveučilišta u Beču, ali ga taj studij ne zadovoljava. Zato pohađa predavanja iz književnosti i filozofije,
- Kao student pristupa katoličkom pokretu i postaje član katoličkog akademskog društva "Hrvatska" u Beču,
- Koncem 1915. godine je mobiliziran, a početkom 1917.godine upućen na talijansku frontu, na kojoj ostaje u prvim linijama do kraja rata. U krvi i ratnom plamenu doživio je Ivan Merz duhovni preporod i izgradio se u snažnu ličnost, duboko proživljavajući kršćanske istine,
- Početkom 1919.godine nastavlja studij filozofije na bečkom Sveučilištu. Postaje aktivan član studentskog katoličkog društva "Hrvatska" i ulazi u red katoličkog omladinskog pokreta u Hrvatskoj,
- 1920. godine nastavlja studij filozofije u Parizu, koji završava 1922. godine. Od 1922. godine do svoje smrti bio je profesorom francuskog i njemačkog jezika na nadbiskupskoj gimnaziji u Zagrebu,

- Godine 1923. je promoviran na čast doktora filozofije, na temelju doktorske radnje: "Utjecaj liturgije na francuske pisce od Chateaubriand-a do danas",
- od 1923. do 1928. aktivni katolički radnik, član vodstva orlovske organizacije. Održava brojna predavanja, sastanke i dogovore, obilazeći sve hrvatske krajeve. Prvoborac Katoličke Akcije, neumoran organizator, čovjek duboke vjere, iskrene pobožnosti, asketskog života i dnevne adoracije, postaje uzorom mlade katoličke generacije.
- Čitavog je života bio slaba zdravlja, koje je uslijed ratnih napora, aktivnog rada i odricanja još više oslabilo. Umro je 10.svibnja 1928. godine u Zagrebu, od posljedica teške operacije.
- Svojim uzornim životom i apostolskim radom ostavio je neizbrisive zasluge za hrvatski katolicizam.
  Konstitucija II Vatikanskog Sabora o apostolatu vjernika je obaveza svih nas, da u životu i radu nasljedujemo dr Ivana Merza.
- Godine 1958. je u Zagrebu počeo biskupijski proces za beatifikaciju (proglašenje blaženim) dr Ivana Merza.

\+ + +

O životu, radu i zaslugama dr Ivana Merza objavljeni su poslije njegove smrti brojni članci i prikazi.

Posebno su objavljene knjige:

1. Dr Dragutin Kniewald:
   "Dr IVAN MERZ" - Zagreb, 1932.

2. Dr Đuro Gračanin:
   "MOJE USPOMENE NA LIČNOST Dr IVANA MERZA" ..... - Sarajevo, 1933.

3. "BOŽJI ČOVJEK HRVATSKE - IVAN MERZ" ... - Zagreb, 1938.

4. Dr Kniewald Károly:
   "A LÉLEK TÜZHARCOSA - Dr MERZ IVÁN ÉLETE" - Szalézi müvek, 1940.

   ("VATRENI POBORNIK DUŠA" - ŽIVOT Dr IVANA MERZA.- Salezijanska naklada 1940.

5. Josip Vrbanek, D.I.:
   "VITEZ KRISTOV - Dr IVAN MERZ" Zagreb, 1943.

6. Dr Dragutin Kniewald:
   "Dr IVAN MERZ 1896 - 1928" Zagreb, 1964. (u rukopisu)

\+ + +